

Alimenty a delegacja kierowcy

Połowa diet przysługujących z tytułu podróży służbowych podlega zajęciu przez komornika. Nowy przepis obowiązuje niemal od początku 2019 roku i warto na niego zwrócić uwagę, by jako pracodawca nie mieć później niepotrzebnych problemów.

Dawid Korczyński

Adwokat, Prawnicy Transportu

Jeżeli egzekucja ma na celu zaspokojenie roszczeń z tytułu alimentów, komornik może zająć 50 procent kwot diet przysługujących z tytułu podróży służbowych. Diety podlegają zajęciu również wtedy, gdy egzekucja dotyczy należności budżetu państwa z tytułu świadczeń wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów. Chodzi o świadczenia wypłacane z Funduszu Alimentacyjnego. Nowy przepis obowiązuje od 11 stycznia 2019 roku.

Tylko alimenty

Zmiana wynika z dodania w przepisach dotyczących egzekucji cywilnej nowego przepisu - pkt 1a w art. 831 § 1 k.p.c.¹ W efekcie tego zmienił się zakres wyłączenia spod egzeku-

cji należności z tytułu podróży służbowych. Nową regulację wprowadzono ustawą z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy skuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych. W uzasadnieniu projektu ustawy wprost wskazano, że zmiana dotyczy kierowców zawodowych w ruchu międzynarodowym.

Połowa diet podlega zajęciu tylko wtedy, gdy egzekucja dotyczy alimentów lub należności budżetu państwa z tytułu świadczeń wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów (zaległości wobec Funduszu Alimentacyjnego). Diety nie podlegają zajęciu, jeśli egzekucja dotyczy innych należności niż alimenty.

Zajęciu nie podlegają ryczałty

Zajęciu nie podlegają inne niż diety należności z tytułu podróży służbowych. Zatem pracodawcy nie muszą obawiać się o zwiększoną ilość pracy administracyjnej w takich przypadkach jak:

Pracodawca, który dokonał wypłaty zajętej części wynagrodzenia dłużnikowi, odpowiada za wyrządzoną przez to wierzycielowi szkodę.

¹ Kodeks postępowania cywilnego.

² W § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej

- zwrot kosztów przejazdów,
- dojazd środkami komunikacji miejscowej,
- noclegi,
- inne niezbędne, udokumentowane wydatki, określone lub uznane przez pracodawcę odpowiednio do uzasadnionych potrzeb.

Wynika to z tego, że pojęcie „diet” zostało wyraźnie wyodrębnione od innych należności z tytułu podróży służbowych², a dodany przepis³ obejmuje wyłącznie diety w rozumieniu w/w rozporządzenia, a nie inne należności. Takie samo rozwiązanie zostało wprowadzone w przypadku egzekucji administracyjnej, która dotyczy należności budżetu państwa z tytułu świadczeń wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów.

Wystarczy stare zajęcia?

W praktyce może pojawić się problem, czy wcześniej dokonane przez komornika zajęcia wynagrodzenia za pracę dotyczą również połowy diet. Wynika to z tego, że należności z tytułu podróży służbowych nie są zaliczane do kategorii wynagrodzenia za pracę. Jeżeli zatem zajęcia komornicze dotyczyły tylko wynagrodzenia za pracę, to czy po zmianie przepisów wcześniejsze zajęcia dotyczą również połowy diety, skoro te nie są wynagrodzeniem?

Należy zwrócić uwagę, że komornicy do końca 2018 roku w zajęciach wynagrodzenia za pracę wskazywali, że dotyczy ono w szczególności okresowych wypłat za wykonywane

czynności zawodowe, prace zlecone, nagrody i premie przysługujące dłużnikowi za okres jego zatrudnienia. A także związanego ze stosunkiem pracy zysku lub udziału w funduszu zakładowym oraz wszelkich innych funduszach, pozostających w związku ze stosunkiem pracy. W zajęciu nie wskazywano diet.

Art 831 § 1 pkt 1a k.p.c.:

Nie podlegają egzekucji: 50 procent kwot diet przysługujących z tytułu podróży służbowych – jeżeli egzekucja ma na celu zaspokojenie roszczeń z tytułu alimentów, w tym należności budżetu państwa z tytułu świadczeń wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów.

Wobec tego powstaje pytanie, czy w takiej sytuacji konieczne jest, żeby komornik dokonał nowego zajęcia innych niż wynagrodzenie wierzytelności przysługujących pracownikowi – połowy diet, czy jednak wystarczające jest samo zajęcie wynagrodzenia? W tej chwili trudno jednoznacznie to stwierdzić. Przepis funkcjonuje od niedawna, brakuje jeszcze interpretacji mogących tutaj stanowić istotną przesłankę do danego trybu postępowania.

Rekomenduję jednak, by pracodawcy przyjęli wariant, że do potrącania połowy diet nie jest konieczne ponowne zajęcie komornicze i należy je realizować na podstawie wcześniej

³ Art. 831 § 1 pkt 1a k.p.c.

MT TSL

WWW.MTTSL.PL

III MIĘDZYNARODOWE TARGI

TRANSPORTU,

SPEDYCJI

I LOGISTYKI

ORGANIZATOR:

PTAK
WARSAW
EXPO
INTERNATIONAL CENTER FOR TRADE EXHIBITIONS

ufi
Member

13-15

marca 2019

 WARSAW BUS

RÓWNOCZEŚNIE ODBĘDĄ SIĘ
IV MIĘDZYNARODOWE TARGI
TRANSPORTU PUBLICZNEGO
13-15 marca 2019

Dołącz do wystawców

WWW.MTTSL.PL

Dyrektor Targów **SYLWIA WASILEWSKA**

Tel. +48 513 032 781, e-mail: s.wasilewska@warsawexpo.eu

STREFY NA TARGACH

- /// Ciężniki siodłowe i naczepy
- /// Pojazdy użytkowe
- /// Transport intermodalny
- /// Systemy telematyczne
- /// Logistyka i spedycja
- /// Części i akcesoria
- /// Bezpieczeństwo i kontrola w transporcie
- /// Giełda ofert pracy
- /// Usługi około transportowe
- /// Karty paliwowe
- /// Magazyny

PATRONI POPRZEDNIEJ EDYCJI:

Marszałek
Województwa
Mazowieckiego

Wydział
Transportu

Wojskowa
Akademia
Techniczna

TRUCK&BUSINESS | 81

otrzymanych zajęć. Rozwiązanie takie wydaje się najbezpieczniejsze z perspektywy pracodawcy, bowiem brak prawidłowej realizacji zajęcia oprócz kar może rodzić również odpowiedzialność odszkodowawczą, o czym napiszemy w dalszej części tekstu. Zatem ryzyko błędu w interpretacji przepisów jest zbyt duże. Dla pewności przewoźnicy mogą oczywiście zwrócić się do komornika o to, by jednoznacznie wskazał, czy połowa diet podlega zajęciu i na jakiej podstawie - jako wynagrodzenie, czy jako inna wierzytelność.

Kary dla pracodawców

Od 1 grudnia 2020 roku zmieniają się również przepisy Kodeksu pracy. Na pracodawcę będzie mogła zostać nałożona grzywna w wysokości od 1500 zł do 45 000 zł. Nastąpi to w przypadku zatrudnienia dłużnika alimentacyjnego bez pisemnej umowy o pracę lub wypłaty wynagrodzenia wyższego niż wynikające z umowy, bez dokonania potrąceń na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych.

Należy zwrócić uwagę, że brak prawidłowej realizacji zajęć nie wiąże się wyłącznie z karami. Dużo poważniejszą konsekwencją może być obowiązek wypłacenia wierzycielowi połowy diet po raz drugi⁴. Pracodawca, który dokonał wypłaty zajętej części wynagrodzenia dłużnikowi, odpowiada za wyrządzoną przez to wierzycielowi szkodę. W konsekwencji, jeśli przedsiębiorca nie przekaze części diet podlegających zajęciu komornikowi, może zostać zobowiązany do ponownej wypłaty tej części diet osobom uprawnionym do alimentów.

Case study

Przykład. Pracodawca pomimo zajęcia wynagrodzenia nie przekazywał połowy diet komornikowi prowadzącemu egzekucję alimentów. W związku z tym, po trzech latach wierzyciel uprawniony do alimentów wystąpił przeciwko pracodawcy o zapłatę odszkodowania odpowiadającego kwocie 50 procent diet, które nie zostały potrącone przez pracodawcę i przekazane komornikowi. Jeżeli zajęcie było prawidłowe, a uprawniony do alimentów ich nie otrzymał, z wysokim prawdopodobieństwem dojdzie do

zasądzenia odszkodowania od pracodawcy. W takiej sytuacji pracodawca zostanie zobowiązany, aby po raz drugi zapłacić połowę diet. Co prawda będzie mu przysługiwało roszczenie wobec pracownika, lecz szansa na jego realizację w praktyce może być znikoma.

Tykająca bomba

Należy zwrócić uwagę, że przepis umożliwia prowadzenie egzekucji z 50 procent diet nie tylko alimentów, ale również należności budżetu państwa z tytułu świadczeń wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów. W tym przypadku mało prawdopodobne jest, by wierzyciel publiczny zrezygnował z dochodzenia odszkodowania w przypadku niezrealizowania zajęcia. Nie trudno sobie wyobrazić o jakich kwotach może być mowa w przypadku pracodawców zatrudniających kilkunastu lub kilkudziesięciu pracowników z egzekucją komorniczą alimentów.

Z tego względu przedsiębiorcy powinni sprawdzić akta osobowe pracowników. Koniecznie należy ustalić, czy w naszej firmie pracują kierowcy lub też inni pracownicy wysyłani na delegacje, przeciwko którym prowadzone są egzekucje alimentów. Warto również sprawdzić, czy stosowny dział w przedsiębiorstwie prawidłowo wywiązuje się z nowych obowiązków. Obowiązki wynikające z nowych regulacji warto również przedstawić pracownikom.

Informacja w świadectwie pracy

Należy również pamiętać, że w przypadku rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem, wobec którego toczy się egzekucja alimentów, pracodawca ma obowiązek uczynić wzmiankę o egzekucji w świadectwie pracy. Jeżeli przedsiębiorca zna kolejny podmiot zatrudniający daną osobę, ma obowiązek przekazać stosowne wiadomości o zajęciu. To samo dotyczy konieczności poinformowania komornika o tym fakcie. Wzmianka w świadectwie pracy powinna zawierać oznaczenie komornika, który zajął należność, oraz numer sprawy egzekucyjnej, jak również wskazać wysokość potrąconych już kwot⁵.

Fragmentu uzasadnienia projektu wprowadzającego zmianę

Część dłużników alimentacyjnych, których zatrudnienie wiąże się z odbywaniem podróży służbowych – np. kierowcy zawodowi w ruchu międzynarodowym, otrzymuje wynagrodzenie opodatkowane i oskładkowane na poziomie minimalnego lub niewiele wyższego wynagrodzenia za pracę. Jednocześnie dodatkowo na ich konto wpływają sumy wyasygnowane na pokrycie wydatków lub wyjazdów w sprawach służbowych. Ich wysokości często wielokrotnie przewyższa kwotę wynagrodzenia. Czasami celem takich działań jest "ukrycie" części wynagrodzenia dłużnika w kwotach wolnych od egzekucji sum na pokrycie wydatków lub wyjazdów w sprawach służbowych. Aby zwiększyć możliwość prowadzenia skutecznej egzekucji proponuje się wprowadzenie stosownych zmian. W ich wyniku, wolne od egzekucji alimentów będzie jedynie 50 procent kwot diet przysługujących z tytułu podróży służbowych. Przepis będzie miał zastosowanie do wszystkich niewyegzekwowanych należności alimentacyjnych, które mogłyby być wyegzekwowane z przysługujących dłużnikowi diet wypłaconych po dniu wejścia w życie ustawy. Z uwagi na fakt, że przepis ma zastosowanie do przychodów uzyskiwanych po dniu wejścia w życie ustawy, wprowadzenie przepisów przejściowych nie jest konieczne.

⁴ Wynika to z treści art 886 § 3 k.p.c.

⁵ Obowiązek taki wynika z art. 884 § 2 k.p.c.